روزنامه شرق

دوشنبه ۸ اردیبهشت ۱۳۹۹ • ۳ رمضان ۱۴۴۱ • ۲۷ آوریل ۲۰۲۰

سال هفدهم • شماره ۳۷۰۵ • ۱۶صفحه • ۵۰۰۰ تومان

رئیس‌جمهوری در جلسه ستاد مقابله با کرونا خبر داد

تقسیم‌بندی کشور به ۳ منطقه سفید، زرد و قرمز

گروه سیاست: کشور به سه منطقه تقسیم می‌شود. این تصمیم جدید ستاد ملی مقابله با کروناست و بر اساس این تصمیم، سه منطقه سفید، زرد و قرمز وجود خواهد داشت و شرایط مناطق به اقتضای این تقسیم‌بندی تغییر می‌کند. به گفته...

صفحه ۳

وزیر بهداشت دستور بررسی داد

جنگ با کرونا در سایه فساد

گروه جامعه: رانت و فساد در حوزه دارو حالا به سرفصلی مهم در دنیا تبدیل شده و ده‌ها افشاگری بزرگ هم نتوانسته این اژدهای هولناک را از پا درآورد. در ایران هم چندسالی است که بیش از گذشته از احتمال و شائبه فساد در مجوز ساخت...

صفحه ۱۳

نگاهی به فعالیت‌های مالک پرسروصدای تراکتور

از «م-ز» تا سردار کارآفرینی

صفحه ۱۴

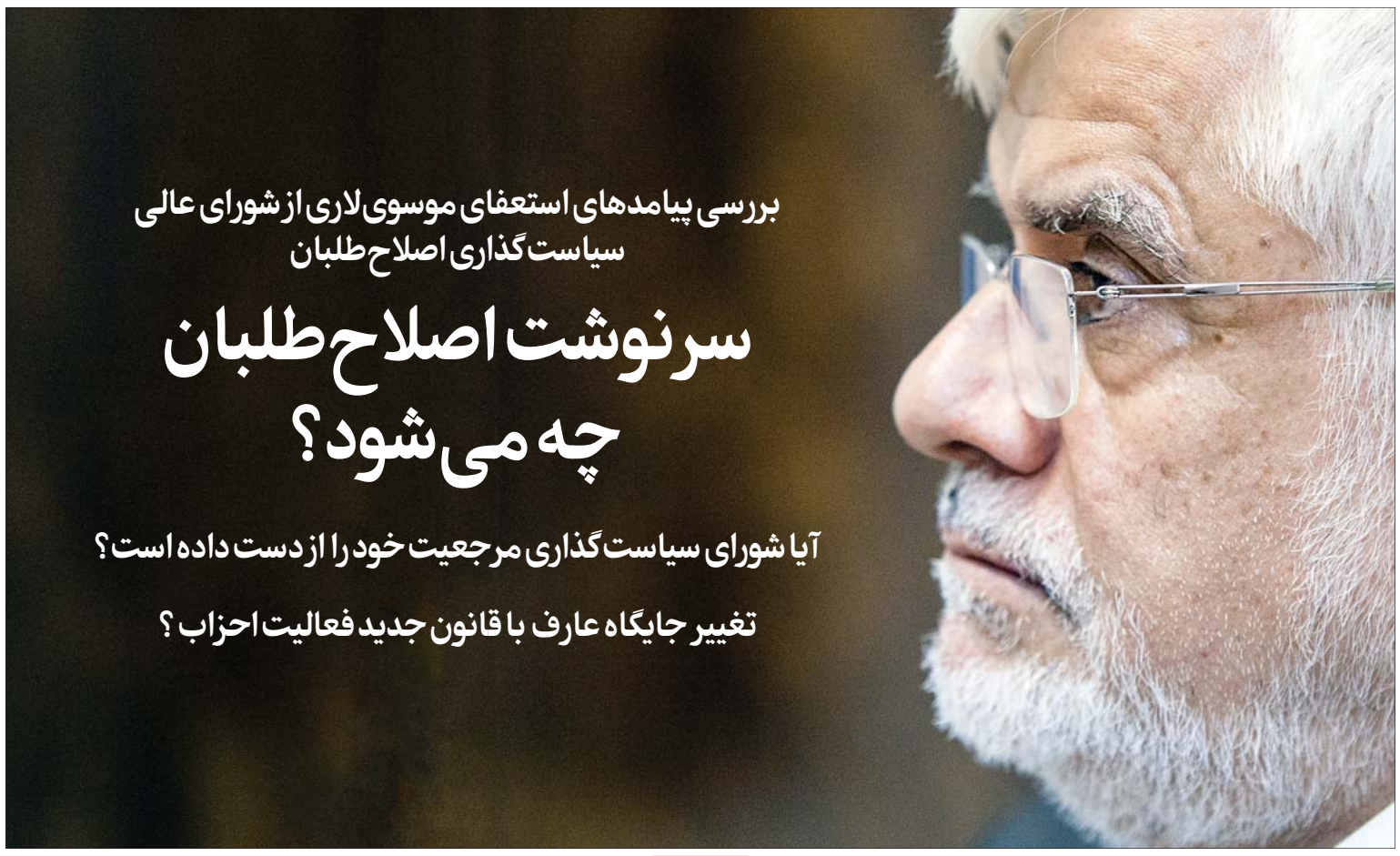

بررسی پیامدهای استعفای موسوی‌لاری از شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان

سرنوشت اصلاح‌طلبان چه می‌شود؟

آیا شورای سیاست‌گذاری مرجعیت خود را از دست داده است؟

تغییر جایگاه عارف با قانون جدید فعالیت احزاب؟

عکس: سهند تاکی، شرق

صفحه ۲

تیترها

نگاهی به روابط دولت‌های پس از انقلاب با کشور کره شمالی

از تهران تا سرزمین «کیم‌ها»

صفحه ۳

چه جریانی موافق بازشدن مساجد است؟

صفحه ۳

اصولگرایی علیه رائفی‌پور

صفحه ۲

نیویورک‌تایمز مدعی شد

تهدید افشای فروش به ایران، دلیل بازداشت کارکنان هوآوی

صفحه ۱۵

نمایش «الب» به کارگردانی پوتین

صفحه ۷

ذرت‌های آلوده در لیست انتظار

صفحه ۵

سرمقاله

دیپلماسی هوشمند

کیهان برزگر . استاد روابط بین‌الملل

در کنار تمامی گرفتاری‌های ویروس «همه‌گیر» کرونا برای زندگی روزمره اقتصادی- اجتمایی مردم و فعالیت‌های معمول دولت، شاید بتوان تصویری فرصت‌گونه برای اتخاذ یک «دیپلماسی هوشمند» برای کشورمان ترسیم کرد. این فرصت در نتیجه شیفت کنونی از موضوعات اصلی عرصه سیاست بین‌الملل (بازیگری دولت‌ها در عرصه جهانی) به موضوعات عرصه روابط بین‌الملل (تعامل هم‌زمان دولت‌ها و ملت‌ها) و شکل‌گیری حوزه‌های جدیدی در همکاری‌های منطقه‌ای است. دو وظیفه مهم و سنتی یک سیاست خارجی موفق، برقراری تعادل بین رشد اقتصادی (تولید ثروت و رفاه برای شهروندان) و ایجاد امنیت (حفظ جان شهروندان و بقای کشور) است. هرچند سازه آرمان‌گرایانه به‌هم‌پیوستگی سیاسی- اقتصادی کشورها یا همان «جهانی‌شدن» همچنان طرفدارانی در عرصه بین‌المللی دارد، اما واقعیت این است که کشورها همیشه به حفظ منافع، رفاه و امنیت شهروندان خود اولویت می‌دهند. در این راستا، دستگاه دیپلماسی وظیفه دارد تا افکار عمومی جامعه خود را از روندهای سیاسی، اقتصادی و امنیتی واقعی و جاری در جهان آگاه کرده و با برقراری نوعی تعادل بین «منابع و امکانات ملی» و «محدودیت‌های استراتژیک»، یک دیپلماسی هوشمند را در حوزه‌های نفوذ سیاسی، اقتصادی و فرهنگی- اجتماعی خود تعریف و عملیاتی کند.

دولت ایران به‌راستی خواهان تنش‌زدایی و تقویت همکاری سیاسی- اقتصادی در منطقه و جهان برای رشد اقتصادی است؛ اما معمای سیاست خارجی ایران این است که اصل رشد اقتصادی آن با اصل دیگر، یعنی حفظ امنیت و بازدارندگی تهدیدها، همانند تروریسم و تهدید مستقیم نظامی بیگانگان که اتفاقا همگی از درون منطقه برمی‌خیزند، اغلب در تضاد قرار می‌گیرد. یک نگاه دقیق به تاریخ روابط بین‌الملل نشان می‌دهد که حفظ امنیت با تمامی امکانات موجود در شرایط بحران، به‌طور ذاتی در اولویت دولت‌ها قرار می‌گیرد. تمرکز اصلی تهدیدات اقتصادی و سیاسی- امنیتی در منطقه برای ایران، رژیم‌های دشمن و رقیب یا در اکثر موارد رهبران آنها مثل ترامپ، نتانیاهو، بن‌سلمان، بن‌زاید و... هستند، نه مردم این کشورها؛ برای مثال، ترامپ، حکومت‌های اروپایی را با تهدید به انتقام اقتصادی در صورت سرپیچی از تحریم‌های اقتصادی آمریکا علیه ایران می‌ترساند یا به رهبران رژیم‌های سعودی، امارات و اسرائیل امید می‌دهد که با مهار قدرت منطقه‌ای ایران برای آنها تضمین‌های امنیتی فراهم می‌کند. شیوع ویروس کرونا یک لحظه تاریخی در تقویت نزدیکی و به‌هم‌پیوستگی ملت‌هاست. اکنون سازه فکری جدیدی در نوع نگاه ملت‌ها به سیاست حکومت‌ها در مواجهه با بحران ناشناخته کرونا شکل می‌گیرد که اغلب هم توأم با بدبینی و بی‌اعتمادی است؛ درواقع، جوامع انسانی اکنون خواهان نوعی «حکمرانی هوشمند» هستند که در درجه نخست و در یک جریان دوطرفه، حکومت‌ها به مردم «موضوعیت» و «نقش» بیشتری بدهند و از آنها درخواست کمک و همکاری کنند. کرونا نشان داد که قوی‌ترین کشورها هم بدون کمک و اعتماد مردم، ظرفیت و امکانات کافی برای مواجهه با چنین بحران‌هایی را ندارند؛ برای نمونه، نقش و همکاری مردم در استفاده درست از فناوری فضای مجازی برای تداوم زندگی روزمره در حفظ «امنیت هوشمند سلامت» یک ضرورت است.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

آیت‌الله امین

رحیم عبادی

دانا بود و متواضع، مجاهد بود و استوار، کوشا و خستگی‌ناپذیر، اهل گفت‌وگو و تعامل بود و مشی اعتدالی داشت، برای کشف حقایق و کسب معرفت علمی به اقصا نقاط عالم سفر می‌کرد و گاهی در کلاس درس کودکان و معلمان مدارس کشورهای اروپایی و آسیایی حضور می‌یافت، دانا به تعلیم و تربیت و کوشا در کشف برترین روش‌های تربیتی برای کودکان، نوجوانان و جوانان و مؤلف کتاب درس دینی دانش‌آموزان بود. از سویی دیگر فقیهی دانا و روشن‌ضمیر و خواهان تحول در متون و روش‌های حوزه‌های علمیه، سیاست‌مداری باهوش که در مواقع مهم سیاسی کشور بروز و ظهور می‌یافت، مخالف تحجر و مدافع اصلاحات در کشور بود، ساده‌زیست و مردم‌مدار بود و اهل ریا و تظاهر نبود.این همه که گفتیم در وصف استاد فرزانه، عالم جلیل‌القدر، مربی بزرگ و خدمتگزار صدیق دین و انقلاب آیت‌الله سیدابراهیم امینی بود که در زمان حیات خویش آثار نیکی اعم از کتب مناسب تربیتی، خدمت در مسئولیت‌های مهم کشور و تربیت شاگردانی دانا، بافضیلت، اخلاق‌مدار و امانت‌دار را بر جای گذاشته است.

این‌جانب به‌دلیل همنشینی ۴۰ساله با این معلم بافضیلت، برخی از ویژگی‌های ممتاز او را یادآور می‌شوم:

۱- صاحب آرا و آثار تعلیم و تربیت بود. ایشان از معدود علمای معاصر است که آموزش‌وپرورش مدرن را رسمیت بخشیده و برای ارتقا، بهبود و توسعه آن تلاش‌های فراوانی از منظر دین کرده است، هم در تألیف کتاب‌های دینی دانش‌آموزان دوره ابتدایی و راهنمایی مشارکت و توفیق داشته و هم در کیفیت‌بخشی به امور پرورشی دانش‌آموزان، معلمان و به‌ویژه مربیان نقش مؤثری در ۴۰ سال ایفا کرده و همیشه پشتوانه‌ای برای اصلاحات در آموزش‌وپرورش بوده است.

۲-ساده‌زیست و پاک‌دست و یار و یاور محرومان و پشتیبان مردم در همه فرازونشیب‌های انقلاب و کشور بود. با وجود دسترسی به همه منابع ثروت و قدرت و مناسبات اجتماعی، از معدود علمای بافضیلت و ساده‌زیست و مردمی بود که هیچ‌گاه از زی طلبگی خود خارج نشد و به مردم وفادار ماند.

۳-اهل گفت‌وگو و تعامل بود. او سفرهای فراوانی به خارج از کشور داشت و با چهره‌ای گشاده همواره تحولات جهانی به‌ویژه در حوزه تعلیم و تربیت را رصد می‌کرد و از گفت‌وگو و تعامل با اندیشمندان جهان دریغ نداشت. تلاش فراوانی برای کسب تجربه بشری در حوزه تعلم و تربیت داشت و از این اندوخته در تدوین آثار تعلیم و تربیت خود بهره کافی می‌برد. علاوه بر این سفیری صادق و امین برای تبیین اهداف و آرمان‌های انقلاب میان اندیشمندان جهان اسلام نیز بوده است.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

کدام سامانه مدیریت بحران در کرونا موفق‌تر است؟

مهدی زارع*

از انتهای هفته اول اردیبهشت کشور ما دو ماه کامل است که به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا در تعطیلات آموزشی هستیم. به آن معنی که کلاس‌ها با عدم حضور فیزیکی دانش‌آموزان و دانشجویان و به‌صورت آموزش‌های مجازی، الکترونیکی و از راه دور برگزار می‌شود. در این مدت با یک اوج تلفات و موارد ابتلا به کرونا در هفته دوم فروردین مواجه بودیم -که به شدت‌گرفتن جابه‌جایی‌ها در آخرین روزهای سال ۱۳۹۸ برای سفرهای نوروزی مربوط بود- و یک کاهش مهم از ۳۰ فروردین به بعد گزارش می‌شود که بسیار امیدبخش است و به نظر می‌رسد علاوه بر تلاش‌های کادر درمانی، به شرایط فاصله‌گذاری اجتماعی که به‌ویژه در روزهای هشت تا ۲۲ فروردین با دقت و کیفیت بهتری در ایران اجرا شد، برمی‌گردد. ولی سؤال این است: کدام کشورها در مدیریت بحران کرونا تاکنون بر اساس آمار رسمی خودشان موفق‌تر بوده‌اند؟ جایگاه ایران ما در این مواجهه جهانی با همه‌گیری کرونا کجاست؟ آیا کشورهای پیشرفته، به‌ویژه آمریکا که تا ششم اردیبهشت بیش از ۵۲ هزار کشته داشته، عملکرد و مواجهه‌ای بسامان داشته است؟ آیا در اتحادیه اروپا که تا همین امروز حدود ۲۰۰ هزار نفر قربانی داشته است، استفاده بسامانی از دستاوردهای علم و فناوری کرده‌اند؟ اگر همه واقعیت‌ها را -علاوه بر جنبه بهداشتی- در نظر بگیریم، باید گفت که جهان امروز محل توزیع و بهره‌مندی عادلانه از ثروت‌ها و دستاوردهای علمی برای مردم کشورهای مختلف نیست. در همین ایران خودمان، مشکل تحریم‌ها واقعیتی است که در فاصله ماه می ۲۰۱۸ تاکنون با خروج آمریکا از برجام، برای ما سخت‌تر و بغرنج‌تر شده است. ولی سؤال آن است که آیا تحریم‌ها می‌تواند توجیهی کافی برای کافی نبودن و فقدان یا نقصان توانمندی تخصصی و مدیریتی در شرایط کنونی باشد؟ مسلما نه. اگر آخرین آمار را مطالعه کنیم، می‌بینیم که همین آمار رسمی که کشورها درباره همه‌گیری کرونا اعلام می‌کنند، خود به حد کافی گویاست. البته در همه جهان منتقدانی هستند که درهرحال به صحت و دقت آمارها شک می‌کنند ولی با همین آمار اعلام‌شده در کشور ما در حدود ۶۰ سال گذشته که ما آمارگیری رسمی به مفهوم مدرن آن داشته‌ایم، مشخص شده که اتکای به آن از هر شایعه‌ای به‌هرحال بهتر است و خود همین آمارهای رسمی می‌تواند عدم صحت‌ها و عدم دقت‌های آمارگیری را آشکار کند. اتکای به آمار رسمی مبنایی برای مقایسه با کشورهای مختلف نیز به دست می‌دهد. تا روز ششم اردیبهشت ۹۹، اگر آمار تلفات کرونا و جمعیت کشورها را در نظر بگیریم، ایران و آلمان تقریبا مشابه یکدیگر و در شرایط برابرند. هر دو بین ۸۳ تا ۸۴ میلیون جمعیت دارند و موارد فوت‌شده بر اثر کرونا که گزارش کرده‌اند، در ایران پنج‌هزارو ۵۶۰ و در آلمان پنج‌هزارو ۷۶۰ نفر است. منتها در میزان تست‌هایی که گرفته‌اند، تفاوت چشمگیر است...

ادامه در صفحه ۴

حرف اول

آیا عربستان در یمن آتش‌بس اعلام می‌کند؟

فریدون مجلسی . تحلیلگر روابط بین‌الملل

شش سال از جنگی ویرانگر در یمن می‌گذرد. زمانی که حوثی‌ها پس از مبارزه‌ای خونین و طولانی با حرکتی سریع به محاصره کاخ ریاست‌جمهوری در صنعا دست زدند و دولت را بدون خونریزی در اختیار گرفتند. عبد ربه منصورهادی که پس از سرایت بهار عربی در یمن و سوءقصد به علی عبدالله‌صالح، رئیس‌جمهور اسبق و سرانجام برکناری او به ریاست‌جمهوری رسیده بود، استعفای خود را اعلام کرد. با پیوستن علی عبدالله‌صالح به حوثی‌ها، تصور می‌رفت ثبات در یمن پدید آید، اما وقتی حوثی‌های زیدی با شعار «مرگ بر آمریکا و مرگ بر اسرائیل» مواضع خود را رسما اعلام کردند، عربستان به تحریک قبایل اهل تسنن پرداخت و با جلب موافقت عبد ربه منصورهادی، رئیس‌جمهور مستعفی، زمینه فرار او را به عربستان فراهم کرد. همچنین ادامه دولت او و غصبی‌بودن حاکمیت حوثی‌ها ازسوی سعودی‌ها اعلام شد. آنان پنج سال پیش همراه ائتلافی از نیروهای عربی شامل امارات و سودان به حمایت از دولت منصور هادی پرداخته و با قوای مجهز وارد یمن شدند. نوع تبلیغات و تصوراتشان این بود که در یکی، دو هفته به کار حوثی‌ها پایان خواهند داد، اما نتوانستند؛ آن دو هفته اکنون از پنج سال گذشته است.

ادامه در صفحه ۲

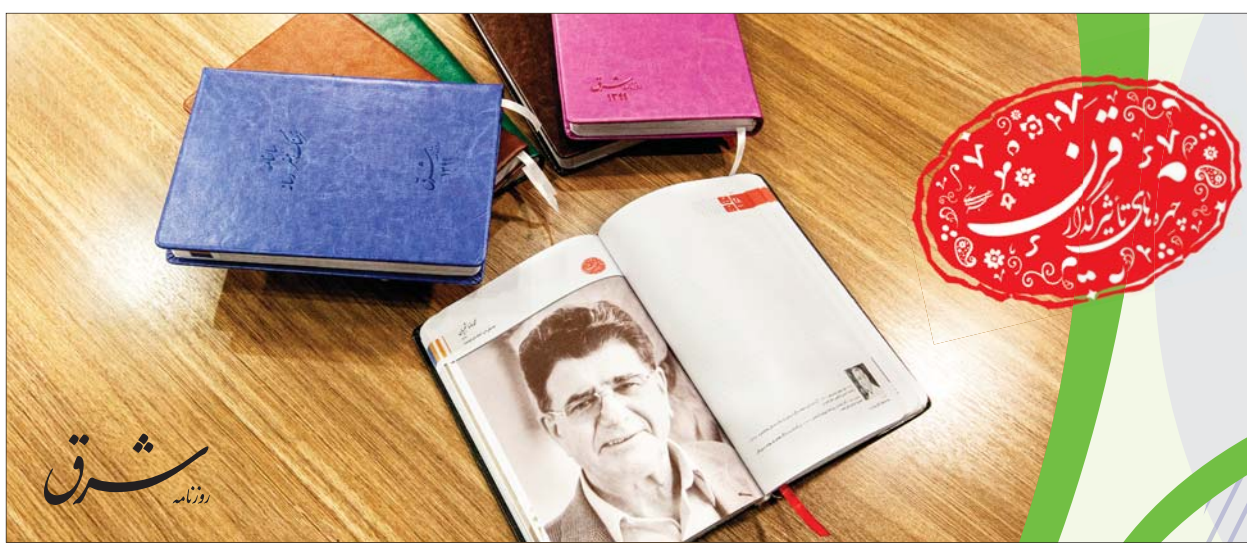

قابل توجه هنرمندان، نویسندگان، روزنامه‌نگاران مدیران و مخاطبان فرهیختهٔ روزنامه شرق

سررسید «فرهنگ، هنر و رسانه» ویژه سال ۱۳۹۹ روزنامه شرق منتشر شد. این سررسید، ویژگی‌های منحصربه‌فردی نسبت به سررسیدهای معمول دارد و اطلاعات آن در تمام سال، مورد استفاده اهالی فرهنگ و هنر و روزنامه‌نگاران قرار خواهد گرفت. بسیاری از مناسبت‌های این سررسید برای نخستین‌بار است که در قالب یک سررسید منتشر می‌شود، همچنین ۵۰ چهره تأثیرگذارِ قرن نیز با انتشار تصویرشان معرفی شده‌اند.

برای تهیه سررسید با شماره‌های

۰۹۱۲۳۰۲۵۷۱۹-۸۸۹۰۳۵۴۸

تماس بگیرید